

FOAIE

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 11.

Luni, 15. Martie.

1843.

АНТИПАПАДОПЪЛЪ,

с а ѣ

Авторіи дикціонарієлѣи де Бѣда апѣраціи дн
контра Домпѣлѣи Гр. Пападопѣлѣи.

Aut haec in nostros fabricata est machina miros,

Aut aliquis la'et error: equo ne credite Teucrici.
Quicquid id est, timeo Danaos et dona ferentes.")
Virgil. Aeneid. L. II.

Кѣрієрѣл „де амѣе секселе,“ каре не
днпѣртѣши атаждѣ артикѣлѣи интересандѣи, дн
ал IV. period ал сѣѣ, днчепѣнд дела Nr.
3 пѣлѣкѣ о дисертациѣ а D. Гр. Пападо-
пѣлѣи, кареа, дѣпѣ кѣм се зиче аколо, есте
ка о днштѣицаре де дикціонаріѣл ротѣ-
пѣскѣ — лѣтѣпѣскѣ — еленѣскѣ, че есте сѣ

*) Ачесте дн ротѣпѣште: „Саѣ кѣ машинѣ а-
чѣаста есте фабрикѣтѣ дн контра тѣрѣлор
пострѣи, — — — саѣ кѣ се аскѣнде ачѣ врео
дншелѣчѣзне: Трѣианѣи, сѣ пѣ кредѣцѣи калѣлѣи.
Орѣ че ва фѣи, еѣ ме темѣ де Грѣчѣи шѣ кѣнд
адѣлѣ дарѣрѣи.“

Днсетѣпѣм пентрѣ знѣи днн четѣиторѣи, кѣ
прѣи „Калѣ“ ла Вѣрѣилѣе се днделѣде ма-
шинѣ Грѣзилор, кареа авеа фортѣ де „калѣ“
шѣ кѣ кареа еѣ аѣ дншелѣт не Трѣианѣи. Ноѣ
днлѣкѣ пѣ днделѣдет прѣи калѣ, алѣа декѣт
машинѣа, ѣар прѣи машинѣ атакѣл фѣкѣт
днпѣтѣеѣиторѣлор націоналістѣлѣи ла Ротѣнѣи.

естѣ ла лѣтѣиѣтѣ, лѣврат де днсетѣи D. Па-
падопѣлѣи. Дѣштѣелѣлѣи Пападопѣлѣи, есте
кѣпоскѣт зпѣи пѣрѣдѣи а пѣлѣкѣлѣи ротѣ-
пѣскѣ, декѣнд скрѣсѣсѣт десѣре літереле е-
вресѣтѣи; апоѣ днн зѣфѣрѣл грѣчѣскѣ, дн
каре пѣлѣкѣ врео кѣтѣва інскрѣпціи веѣи
лѣтѣиенѣтѣи, де каре се аѣлѣ дн Саѣверѣ,
Грѣтерѣс, Монтѣфалконѣи шѣ алѣи; дн зрѣ-
тѣи шѣ ка профѣсор де літерѣтѣра еленѣкѣ
дн колеѣиѣл днн Бѣкѣрѣнѣтѣи. Ноѣ пѣлѣкѣ а-
кѣт пѣам авѣт нѣчѣи о опѣниѣ реѣа десѣре
Дѣштѣелѣлѣи, маѣ вѣртѣс кѣ ера рекѣтѣн-
дат ка зпѣл, кареле авѣнд кѣпѣштѣицѣ де
літѣвеле веѣи класѣче шѣ плѣчереѣа де а се
окѣпа кѣ фѣлолоѣиѣа, ва пѣтѣ адѣче оаре
каре фолѣс літерѣтѣрѣи поастрѣе, че днн зѣ
днн зѣ се днтрѣрѣиѣелѣлѣи. Дар акѣт, кѣнд
ведѣм кѣ Дѣштѣелѣлѣи чѣаркѣ а се днтрѣ-
дѣче днтрѣ скрѣиторѣи Ротѣнѣи кѣ деѣѣи-
реѣа зпѣор пѣтѣе, каре пѣоаѣ не сѣлѣт скѣтѣ-
пѣ шѣ сѣпѣтѣе, днчепѣт а не скѣтѣва ачѣа
опѣниѣе. — Тодѣ Ротѣнѣи, карѣи аѣ четѣт дѣ-
сертѣциѣ Дѣштѣелѣлѣи, сѣаѣ скандѣлизѣт: шѣ
сѣлѣт днсетѣнатѣлѣи ѣ сѣа трѣс лѣаре ампѣ-
теѣа асѣпра еѣ днпѣнтѣе де а о авѣ дн тѣ-
пѣ. Домпѣлѣ Рѣдаѣторѣл Кѣрієрѣлѣи днлѣкѣ
фѣче оарѣкаре бѣгѣрѣи де сѣатѣлѣ, аколо зпѣ-
де се днтрѣрѣпѣ дѣсертѣциѣ шѣ се десѣи-
повѣдѣште, пентрѣ-кѣ о прѣи дн жѣрѣпа-

лѣл съѣ. Ачеастъ десвіновѣдире ера де пріос: пентрѣ-къ пої кѣноаштем пе D. Редакторѣл; ші пѣнѣмаї пѣ пе наре рѣѣ, чі локѣ і ші тѣлцетім, пентрѣ-къ фѣкѣ пѣвлікѣлѣі ромѣнскѣ кѣноскѣте пеште лѣпѣтѣрї ашеа де греле.

Лѣл dісертация са D. Пападопѣлѣ, кѣ о сѣтеадѣ лѣкредере лѣ але сале пѣтерї ші лѣ ал съѣ талант, се апѣкѣ де авторї дїкціонарїѣлѣі де Бѣда ші і стронеште де сѣс пѣлѣ жос, арѣкѣкѣндѣле кѣте ші маї кѣте пеперфекці ші пештїице. Ка съ пѣтем ашеза овсерваціле поастре, лѣ оаре каре шїр, редѣчет лѣвіновѣдирїле ла патрѣ пѣнтѣрї: I. кѣ авторї дїкціонарїѣлѣі де Бѣда п'аѣ авѣт ідеѣ де лексікон; II. кѣ п'аѣ штїѣт лѣтїнеште; III. кѣ п'аѣ кѣноскѣт мѣїестрїа де а алѣтѣра лїмѣеле; IV. кѣ се лѣндоїеште, дакѣ ачеї вѣрѣадї жѣкѣкѣндѣсе саѣ стѣдїїнд аѣ скрїс!! — Дѣпѣ тоате ачесте кѣпрїнсе лѣ маї тѣлте фої, превѣзѣнд — кѣ дрепт кѣвѣлнт, — кѣ ва фї жѣдекат ка зп клефетїтор, се лѣнтоарпѣ, — ка чела че ар вре съ сѣрѣте о коконїцѣ де раїѣл лѣї Мохамед, дѣпѣче маї пайпте рїдеа де раїѣл ачела, — ші зїкѣнд, кѣ лѣпїнс де адевѣр а ворѣїт ачесте ші кѣ штїе съ предѣїаскѣ пе ачеї вѣрѣадї, адазгѣ: „Кѣ зп кѣвѣлнт, фѣрѣ ачел дїкціонарїѣ, ал теѣ пѣ с'ар фї пѣтѣт лѣфїїнда, саѣ ар фї кѣ тотѣл пеперфект.“ (Фаѣа 59.) Адекѣ, дїкціонарїѣл ачелор вѣрѣадї, пе карїї ла фаѣа 56 пѣї вреднїчеште аї асешпна нїчї кѣ сколарїї лѣтѣлор класе лѣтїнештї, есте „разѣтѣл фѣрѣ каре пѣ“ ал дїкціонарїѣлѣі Dѣмісале. Мїнѣнатѣ лоцїкѣ, мїнѣнат морал!! Сокот кѣ ші чел маї де жос сїмѣѣ де оменїе череа, ка дакѣ дїкціо-

нарїѣл Dѣмісале нїчї кѣ с'ар фї пѣтѣт лѣфїїнда фѣрѣ чел де Бѣда, съ лѣнчешп маї лѣтѣлїѣ а арѣта челе вѣне дїнтрѣнскѣл, шї апої кѣ modestie шї грешалеле; даp Dѣтпешалї, дѣпѣ клефетїрї де пе атѣта фої, адазгѣнд лѣ 2—3 рѣндѣрї шї лавѣѣ, пе де о парте аратѣ пѣдїаа са лоцїкѣ, пе де алта фаче сатїра маї тѣшкѣтоаре шї пе лѣндрептеазѣ съ зїчет кѣ Вїрѣїліе: „timeo Danaos et dona ferentes“ „me temѣ de Гречї шї кѣнд адакѣ дарѣрї.“

Че съ зїчет пої ла ачесте? Съ пе апѣкѣм съ пародїем пе D. Пападопѣло? съї пѣнем коарне шї съ пе ватем жокѣ де Dѣтпешалї? Ба пѣ, ачешта пѣ о вом фаче: пѣ, пентрѣ зѣвреле ачелор стрѣлѣчїдї вѣрѣадї, карїї аѣ рѣпосат; пѣ, пентрѣ пїетатеа кѣтрѣ еї шї пентрѣ респектѣл кѣтрѣ чеї дої, карїї маї трѣескѣ; пѣ о вом фаче пентрѣ оменїа веакѣлїі пострѣ, пентрѣ карактерѣл пострѣ шї пентрѣ кѣвїїнцеле оспешїеї, пе каре Ромѣнїї леаѣ пѣзїт тотдезѣна кѣтрѣ стрейнї. — О съ тѣчет даp? Нїчї ачешта пѣ о пѣтем фаче; пѣ, пентрѣ-къ лѣ Бѣкѣрештї се сїмѣїрѣ маї лѣл апїї трекѣдї оаре-каре атакѣрї де грешїсїѣ, атѣпчї, кѣнд маї тѣлдї шї дїн патриодї стрїгаѣ: „Ла панепїстемїѣл атенїан съ пе трїметем копїї,“ — лѣ локѣ де а лѣтїнде тѣлѣ де ажѣтор скоалелор націонале; пѣ, пентрѣ-къ лѣ Ромѣнїа шї де алтїнтрїлеа лїмѣа греакѣ се кѣлтївеазѣ маї тѣлт декѣт латїна, авѣнд ачеша лѣ Бѣкѣрештї дої професорї, іар латїна пѣтаї зѣл, кареле пентрѣ лекції пе тоатѣ зїѣа прїменште леафѣ пѣтаї жѣтѣтате (кѣ пѣдїїпѣ деосевїре) де ачеша че прїменште D. Пападопѣло пентрѣ треї лекції пе се-

пгътжпъ*), ші іаръш дп Краіова есте катедръ де лимба еленікъ, іар де латіна пъ. Сокотінд ачесте дмпреціърърі, апоі deградация че фаче D. Пападопъло лимбеі латіне, пзміндо діалект ал челеі гре-чешті!! ші дп зртъ възвріа че ші о а-ратъ къ латіна пъ пгът. аве дпрізіріе ас-пра челеі ромънешті, пъ пзтем твчэ: пентръ-къ ачесте потъ съ баце тълте пре-жъдецърі дп капетеле тіперімеі. Днесфр-шіт взмеле коріфеімор. літератъреі поа-стре, дефшмат, ші адевъръл къжат, черъ ка съ ворвіт.

Ноі дпсъ пъ вом фаче алчева, де-кжт вом дптерпа дпапоі ла D. Пападо-пълъ, внде се къвіне, ачеа неперфекціе ші пештіндъ, не каре о аръккъ не авторіі дікціонаріелъі де Бъда; ші дп ачеста не вом сілі, ка съ пъ пердем дп окі дпвъ-цътзра лъі Тачіт: „Sine ira et studio.“

Дпапте де тоате се къвіне а не де-віновъці пентръ локъл чітат дп фрптеа ачестві артікъл дп Вірціліе. Съпт дпсе-мпатъл роагъ пе четіторі, ка съ пъ дп-тіндъ къвінтеле ачесте ла алці Гречі, пент-ръ каріі пъ сжпт меніте; джпсъл аре а фаче пзмаі къ D. Пападопълъ. Нзмаі ла Domnia са сжпт аплекате ачесте къвінте; пентръ-къ, съ такъ къ тоатъ дісертаціа а-ратъ, къ Дзмпеалві пъ респектеалъ сімці-мінтеле націонале але Ромънілор, ші маі

къ сеатъ рекъпоштінда лор кътръ вър-ваціі, каріі аъ аръккат чеа дпнтъі скіптеіе де націоналістмъ дп ромъніме, дп веакъл ачеста, апоі ла фаца 56 а Къріерълві се-цъ дптрегъ не фацъ. Дела фаца 55—57 се ръпеде Дзмпеалві песте історіа: лимбеі ромъне, маі пайнте де епоха де акъм. Дъпъче ворвеште деспре дпрізіріле: лим-велор: стреіне дп Ромъна, ші а пзте де-спре дпрізіріле: славонеі ші зртата де-аічі оаре-каре едъкаціе славонъ а лимбеі поастре, апоі де іпфлвінда лимбеі вісерічеі византіне, — дпдатъ адагъ: „Кър-теа Ромеі къ тоате сілінделе еі, тълцъ-мітъ кредіндеі Ромънілор, п'а пгът съ-върші німікъ.“ Дакъ Дзмпеалві ар фі-дпделес ачі пзмаі прозелітістмъ кърдеі ро-мане, пентръ ка съ скімбе вредінца Ро-мънілор, атъччі ам: стріга ші поі къ Дъ-мпеалві тълцемітъ: пентръ-къ, лъсжнд: ла о парте догматіка, взл дп челе де къ-петеніе скътърі, къ каре Ромъніі ш'аъ а-пърат ші сѳс дпнт націоналітатеа, есте кредінца лор; дар дп капъл Дзмпеа-лві, дакъ есте вп кап регълат, п'а пгът фі ачест гжнд: пентръ-къ атъччі пъ ретж-не нічі о ваіеръ дптре ідееса ачеста ші дптре челе че петіжлочіт стаѣ маі пайнте. Нзмаі тарка Молдовеі пъ веде, къ ачі е-сте ворва деспре іпфлвінда лимвелор, ші пъ а кредінделор, стреіне дп Ромъна; ші D. Пападопълъ, дъпъче ворвеште деспре дпрізіріеа славонеі ші славона едъка-ціе а лимбеі поастре, апоі деспре дпрізі-ріеа лимбеі византіне, дптржпса, дъ-тълцемітъ, къ лимба вісерічеі романе, а-декъ лимба латіпъ п'а пгът аве нічі о дпрізіріе!! — Ачестъ възвріе а Дзмпеа-лві, алътвратъ пе лжпгъ дпжосіреа че-

*) Нъ штіѣ дакъ ші аствъі тот пентръ 3 лекціі не съпгътжпъ прімесше Дзмпеалві 750 леі пе лъпъ; дар штіѣ къ къ ачесте фолоасе се пзмісе професор. Програма не анъл ачеста ам фост авъто ла тжпъ, дар п'мі*аджкъ а-міпте къте лекціі дп сжпт дпсемпате. D. Пападопълъ ва дпцелече къ аічі п'л дпві-новъціп пе Дзмпеалві.

фаце лимбеі латіне. ne dъ drentъ de a ziche къ Virgilie: Quicquid id est, timeo Danaos et dona ferentes,“ — опі че есте, еѣ ме темѣ де Гречі ші кънд адъкѣ даръри.“ — Дъпъ ачеастъ лъогъ дитродъчере, не пѣтем апъка де лъкръ.

И.

„Ал vezі маі претътindenі сігър, — пар', къ тоате лер шті.“

(Сжнт квинтеле Дъмпеалзі, аплекате пе-зіш ла авторіі вокавларіѣлзі францезо-ромънскѣ дін Бъкрешті.)

Лъкръл, кареле окъпеазъ маі къ сеатъ мінтеа Домпълзі Пападопълз ші пе каре се веде къ дитемеіазъ тоатъ критіка саѣ маі бине къртіреа са, есте, къ авторіі дикціонаріѣлзі де Бъда п'аѣ авѣт ідеа де штіица лексікографіеі; прін зрмаре фінд-къ ачеста есте лъкръл чел де къпетеніе ла Дъмпеалзі, вом петрече ші поі чева маі тълт къ ачестѣ пѣнтѣ. Дъпъ ачеастъ дп-віновѣдїре, четиторъл се афлъ дитрѣ перъвдаре де а квоаште анеа ідеа, ші дп-віновѣдїторъл есте датор а о да. Ал а-девър, дитродъчереа дп дисертация Дъмісале се дитїглеазъ: „Теоріі ценерале деспре дикціонарѣ.“*) Авзі, теоріі ценерале деспре дикціонарѣ!! кънд фїештече штіицъ опі артъ, — чел пѣдїн дп капъл зпзі автор фъндат, — аре пѣмаі о теоріе. Поате авторъл пострѣ шіа формат маі тълте теоріі деспре дикціонарѣ? Нѣ штіѣ; атѣт вѣдѣ, къ дп параграфъл де свпт ті-тѣла ачеста пѣпъмаі пѣ се десвълескѣ теоріі, дар нічі тълкар о теоріе; къчі

*) „Дикціонарѣ“ есте дъпъ ортография Дъ-мпеалзі.

Дъмпеалзі пѣ не спъне маі тълт, декът къ матеріа лимбеі есте обїептѣл дикціо-нарїѣлзі ші къ адъпънд ші форматъ (!) капїталъл ворвелор зпѣі лимбе, дъпъ тре-вѣица, дитревѣицареа, аналоѣа саѣ еле-мѣнтѣл че съ афлъ дп лимбъ, алкѣтѣім дикціонарїѣл зпѣі паѣї. Алдатъ дъпъ а-чеаста трече ла історіа лексікографіеі, вор-вїнд деспре дитрїзрїіле челорлалте штіи-це дп арта Дъмісале. Сокотѣ, къ історіа зпѣі арте, пѣ есте тот зна къ теоріа еі, саѣ къ D. Авторъл пострѣ, къ кѣвѣнтѣл теоріе, зпеште пѣскаре-ва ідеі, къ тотѣл деосевїте де але челорлалці оаменї. Къ тоате ачесте ші дп історїка десвълїре а врезпѣі штіице, саѣ арте, поате отѣл кѣ-леце ідеїле ценерале, пе каре ле аре дес-вълїторъл деспре дпса; дар ла Дъмпеа-лзі пѣпъмаі пѣ гъсім ачеста, чї дпкъ сжп-тем сіліці а търтърсіе къ ші контразіче. Ла фаѣа 34 колоана 1 зїче, къ штіица отенепаскъ, п'а дпайнтат пълъ аколо, ка ценералїзънд дикціонарїзрїле паѣїлор, съ факъ зп дикціонарїѣ ценерал, дакъ пѣ дп-кѣт пентрѣ семпїфикаѣї, чел пѣдїн дпкѣт кърѣ афїнітатеа, върста ші історіа ворвелор; апої тот ла фаѣа ачеста, дп колоана 2 зїче, къ фїлософїа, а фолосїт лексікографїа дп ачеста, къ деспїрѣнд дп трѣпъл дитрѣцїмеї дикціонарїѣлзі, — історіа дитрѣпъл къ хроноло-ѣа саѣ върста ворвелор, а дїнѣт пѣмаі партеа ерменепїтїкѣ. Адекъ ачесеа че дореште дела дпайнтареа штіицелор, ка съ фї інтрат дп дикціонарїѣл ценерал, маі жос тълдемеште фїлософїеі, къ с'а скос дп трѣпъл дикціонарїѣлзі!! Чїне пѣ веде, къ ачеста есте о контразічере де челе ферекате? Аѣ поате ва зїче, къ аїчі

есте vorba de dicționarizări speciale; досъ еѣ дѣ дѣтревѣ, дакъ дѣ дикціонаризări спе-
 чіале пѣ ва інтра аніа ворвелор, кѣт
 се ва пѣтѣ дѣсгѣва ачел дикціонарѣ цѣ-
 перал, — ачел глосометрѣ таре? Аѣле
 акѣм чінева дакъ поате, че ідеі цѣперале
 аре Дѣтнеалзі деспре дикціонарѣ, ші жѣ-
 дече, кѣ че кѣвѣнт с'а апѣкат де авторіі
 дикціонарѣлзі де Бѣда? Ачѣаста дін зрѣтѣ
 кѣ атѣт маі вѣртос, кѣ кѣт штіт, кѣ
 void чінева сѣ критіче о карте, трѣвѣште
 сѣ ші фігѣ неште пѣнтѣрі цѣперале, дін
 каре сѣ пѣрчѣадѣ ші ла каре сѣ се дѣ-
 тоарне. Ачѣесте пѣнтѣрі ла Дѣтнеалзі пѣ
 се аѣлѣ пічі дѣпѣлѣвіте пічі десвѣлѣвіте:
 кѣчі, дакъ ера сѣ ле пѣпѣ вѣдева, ачѣаста
 авѣа локѣл дѣ дѣтродѣчѣреа кѣ тітѣла де
 маі сѣс; дар аічі vedem, кѣ че дѣплѣнтѣ
 Дѣтнеалзі дѣтр'ѣн рѣнд, десплѣнтѣ дѣ
 челалалт. Ші маі жос, вѣде ворѣеште
 де дикціонарѣл сѣѣ, пѣ не спѣне, декѣт
 ачѣеа че воіеште сѣ факѣ Domnia са.

Дѣ ачѣастѣ дѣтродѣчѣре, не маі трагѣ
 лѣаре амінтеа доаѣ локѣрі. Дѣтр'ѣнѣл,
 тот ла фаѣа ачѣаста зіче: „Дѣла Аполло-
 ніе софістѣл, чел дінтѣлѣ лексікографѣ, сѣнт
 Авгѣст, ші пѣлѣ акѣт, арта (лексікогра-
 фікѣ) дѣ цѣперал п'а арѣтат врео дѣ-
 семпѣтоаре паінтаре, пічі аналוגѣ кѣ
 челалалте кѣноштінде оменшті. Ачѣест
 дін зрѣтѣ фрасѣ, кѣпрінде дѣ кѣтѣва аде-
 вѣрѣл; дар пѣ ші чел де маі паінте. С'а
 окѣнат оаре Дѣтнеалзі серіос кѣ дикціо-
 нарѣл лзі Аполлоніе; не кареле досъ пѣ
 Villoion, кѣт вѣдѣ дѣсемнат ла Дѣ-
 тнеалзі, чі Villoisson л'а дат аѣарѣ ла
 Паріс. Сѣ лѣсѣт, кѣ ачѣест дикціонарѣ
 — ка маі тоате чѣле векі — есте тѣлт
 інтерполат, ші трѣвѣ сѣ се ажѣте омѣл

ші кѣ речѣнсіа 'фѣкѣтѣ де Hermann Tol-
 lius ла Leyden, — дар ел есте нѣмаі вѣ
 глоссарѣ аѣспра лзі Оміѣр ші пѣ поате
 ста дѣ алѣтѣраре кѣ дикціонарѣл лзі Хе-
 сіхіе дін Александріа. Ва сѣ зікѣ, дѣкѣ
 дѣ веакѣріле чѣле векі с'аѣ фѣкѣт дѣпаін-
 тѣрі дѣсемпѣтоаре. Апоі сѣ алѣтѣрѣт
 глоссарѣрі де ачѣеле, кѣ дикціонарѣріле
 веакѣрілор чѣлор маі поаѣт, спре ексѣм-
 плѣ кѣ ал лзі Adelaar ші кѣ але алтора,
 ші vom vedé кѣтѣ deosevire! —

(Ва зрѣма.)

Дѣтревѣрі ші рѣспѣкѣсѣрі, кѣ зніле
 дѣдїіндѣрі ла Шінкаі ші Клаін.

1) Сѣ фачѣ дѣтревѣре де зні: че сѣ
 се дѣтѣмпле кѣ ексѣмплареле, каре пѣнтѣрѣ
 тоартеа, сѣрѣчіа, пѣтареа лѣкѣіндеі, аѣ не-
 врѣреа зпора де а сѣ дїнеа маі департе де
 сѣвскріѣре дѣ апїал Злеа ал Злеа шчл. ар
 рѣтѣлѣа слѣте, оаре дѣпѣтѣсѣвор ачѣеле
 коллектантѣлзі. — Рѣспѣнс. Коллектантѣл
 сѣ віне воіаскѣ аша стрѣтѣтаре ла дѣче-
 пѣтѣл трімѣстрѣлзі, кѣнд сѣ апѣкѣ тіпогра-
 фіа де коптівѣреа тіпѣріреі зрѣтѣоарелор
 10 коале а дѣдїінда пре едіторѣл, каре ва
 дїспѣне, ка кѣ атѣтѣа сарчіні маі пѣдїне сѣ
 се тіпѣреаскѣ; прїп ачѣеа сѣ ва зшѣра де
 пагѣѣ ші коллектантѣл ші едіторѣл.

2) Сѣ поате дѣтѣмпла, ка вре зпѣл
 дїнтѣр коллектанці маі таре ліпѣ сѣ аїѣѣ
 де преѣл, декѣт де картеа а 11-а, кареа о
 капѣтѣ дѣла міне дѣ кїпѣ де проѣентѣ пѣн-
 трѣ вѣтѣпѣлеле самѣ, сѣѣ де ші дѣ трѣвѣ,
 дѣ трѣвѣ нѣмаі зпа, ші нѣмаі тѣлте, іарѣ
 ачѣела, че адѣпѣ пѣнтѣрѣ ексѣмплѣ: 220 de
 сѣвскріші, капѣтѣ 20 de ексѣмпларе гратіс.

Ачи съ наше дитревареа: че съ факъ къ челе де присос. Ва зиче чинева възгле. — Дар къ, къ тоді де prin презър примеск сарчиниле сале дела едітор. — Съ поате дитъшла ши ачееа, де кьтаре п'ащ пьтэт адъна деплин 11 кьмпърьторі, ка съ капете гратис о сарчинъ, алтъл ащ адънат песте 11. дпсъ пь деплин 22, ка съ капете гратис 2-а сарчині. Че вом фаче атъпчї, кьм вом депьгъзї пре ачел коллектантѣ? Ръспьнс. Ка съ пьтем ажъта дп жврстърїле ачестеа, воїѣ да прїлежѣ коллектантълї съ ши скоатъ че і се кьвїне дп ванї дїп прецъл фїенде-кърїа сарчинї де осьъ, ши дїп ачаста прїчїнъ. дї воїѣ де сарчина къ а 11-а парте дїп прецъл еї маї еотїп, адекъ пьта къ $3\frac{9}{22}$ де сьандї к. т., сащ къ 1 ф. $8\frac{3}{4}$ кр. в.; ши лѣї вор. рьтжнеа $\frac{3}{22}$ де сьандї, сащ $6\frac{9}{11}$ кр. в., ши аша кьте сарчинї съ петрек prin тжпа дьпсълї, де атътеа орї дшї ва опрї кьте $\frac{3}{22}$ де сьандї, адекъ кьте $6\frac{9}{11}$ кр. в. Деакъ коллектантъл ар пофті пе сеата са о сарчинъ, дпсемпесе ши дьпсъл дитре сьскрїшї, пентрѣ каре ашїждереа, ка пентрѣ челемалте, ва авеа съ ми трїмитѣ. $30\frac{1}{22}$ сьандї, сащ 1 ф. $8\frac{2}{11}$ кр. в.

Де ачи съ рьдїкѣ іарьш дитревареа а. часта:

5) Деакъ съ дпвѣдїпъ сьскрїшї кьтъръїа коллектантѣ, оаре съ рьтжпъ де нагъбъ, дьпсъл дп прївїнда процентї сале чеї дїпжїѣ. — Ръспьнс. Домпїа лї, дп фїенде-каре рьнд де адмїнїстраре, аре дрепт дїп сьта адънатъ ашї траде а 11-а парте, Деакъ съ вор дптълді кьмпърьторїї (че съ поате дитъшла, матжндъсъ зпї дп кьпрїнсъл алтїї коллектантѣ), ачееа а 11 парте ва фї маї маре, токма аша деакъ съ вор дпвѣдїна, ва фї маї мїкѣ; че деакъ і с'ар

дїтъшла, ка съ пь і съ трїмитѣ ексемпларе де присос, каре апоїѣ і с'ар дпвѣта лѣї, ши ачи есте рефлектат: съ вїневоїаскъ дп време а аръта ачееа стрьмьтаре.

4) Деакъ съ пьтѣ сьскрїсъл дела ва коллектантѣ ла алтъл, оаре фї ва дндаторат ачеї $1\frac{1}{2}$ де сьандї (че іащ импанват коллектантълї дїпжїѣ аплїдїпатїве, де іащ трїмїс едіторжлї къ прїлежъл прїмїрїї сарчинїї дїпжїѣ дп кїпѣ де арвьпъ, пентрѣ зртъ-тоареа) аї пьтї а дѣа оарѣ ши коллектантълї челї поѣ. — Ръспьнс. Де ми і ащ трїмїс коллектантъл, ши аре кьїтѣ дела мїне, ба. Дпсъ корреспондїнда че съ ва фаче ачи, ва тревъї съ о пьтееаскъ, ка ши зп лъкрѣ че с'ащ скорпїт дїп прїчїна дьпсълї, прекъм ши зьгъїала $\frac{3}{22}$ де сьандї к. т., сащ $6\frac{9}{11}$ кр. в., наре ащ рьтас ла коллектантъл дїпжїѣ, де ізпоѣ ва тревъї съ о пьтееаскъ коллектантълї ал 2леа, къ мїне-неа е дндаторат а се зьтъї дпзъдар.

5) Келтвїелїле пентрѣ корреспондїндъ пре чїне съ кадъ? — Ръспьнс. Пре ачел сьскрїс, дп акъръїа інтерес съ фаче ачееа корреспондїндъ. — Коллектантъл спъне ачастъ дппрежъраре воїторїжлї де а съ сьскрїа, ши де съ дпвоецде, — volenti non fit injuria, — п'аре че съ се пьжпгъ дпконтрѣ, ка кьм і с'ар фаче пьпастъ.

6) Фїндкѣ ещ вреѣ, ка коллектантъл съ фїе де тот скьтїт де келтвелї, пьта дптрѣ ачаста дппрежъраре прїмескѣ пре мїне келтвїала пентрѣ корреспондїнде, кьнд ми съ ва аръта дпвѣдїнаре дитре сьскрїшї, пентрѣ ексемплъл: тоартеа шчл., де оаре че рьтжїнд дп лъзптрѣ кьпарѣ, есте фьндъс де знде съ поате пьтї порто дпшїпцърїї ачееа, ть рог вїне съ фїѣ ачи прїчепьт Домпїор, зїк: „Кьнд ми съ арагъ.

„дипъциаре,“ къ деакъ ми съ ва аръта дп-
тълдиреа ачелораш съвскриши, атъпчи къ-
dem съв пѣнкътл ал 4леа, знде саъ зис: къ
чеи стръмътади ши съвскриши пої, вор фї
дндаторади а плъти ачелеашї келтзелї.

7) Сарчинеле ле воїх експеди еъ не
келтзиала теа не легате ла зрмъторїи цен-
тралничи титълади DD. коллектанци, знде
Дѣтпеалор де лок ле вор дппръщїа дптре
DD. съвскришии съї, їаръ чеїалалди колле-
ктанци че нъ сѣпг ачи атинши, пакетеле сале
съ ле кавте ла централникъл де сїне маї а-
проане, де знде не келтзиала съвскришилор
съї съ ши ле експедиаскъ, прекът: а) Дп
Австриа ла Vienna ла Шесан Ioan. — в) Дп
Ънгърие ла Arad ла Dimitrie Константини;
ла Timișoara Георге Іѣга; ла Лѣгожѣ Іо-
сїф Манїл; Оравїда Константіе Попескъл;
Вершеди Andrei Bacici, потарїл орашълѣ;
Торак тїк Simeon Oprian; Oradia mare Га-
врийл Гавра; Хотородъл де т. апроане де
Satmar Nemeti Moise Ноакъл де V. Hunyad.
— г) Дп Ардеал ла Добра ла Николае
Країникъ, протопрезв; ла Златна Григорїе
Мїхали; Бълградѣ Константин Молнар; ла
Сївїтъ ла канцеларїа епископеаскъ, ши ла
Николае Ман; Брашълѣ Георге Барїц. —
д) Дп Ромънїе ла Бѣкзредї ла пїтарїл
Хрїстаке Ioanide, пентрѣ чеї дп Чернецѣ
ши Северїн дп Валахїа, ла Оршова веке,
ла Peiasciovic, komendantъл кордонълѣ.
— е) Дп Молдавіа ла Еши Dimitrie Nika.
— ф) Дп Галиціа ла Черпъзди Георге
Шесан. —

NB. Еъ де ачи нъ пот ши дпайте, кѣт-
къ коллектанцилор ла каре централникъ де
пре лѣпгъ сїне леар фї маї дндемъпъ а
трїмїте дъпъ пакетеле сале, дрепт ачееа

мїар пѣреа вїне, деакъ Дѣтпеалор прїн е-
пїстоле Франкїзате ми ар дппъртъши дп-
паїате кѣдетеле сале ши дп треава ачаста.
Нъта аша не вор пѣтеа дп вїторїѣ днде-
пърта дпнедекърїе.

8) Генералничи коллектанци дп дърїе
дп афаръ: Пїтарїл Хрїстаке Ioanide, ши
Dimitrie Nika, пентрѣ ексемпларїе челе
че ле вор трїмїте ла централничи съї кол-
лектанци, вор авеа дела тїне де а прїмї
дъпъ 7 1/2 сарчинї гратїс 1, саъ дъпъ 15 дѣа,
аша даръ дъпъ 100 13 1/3, адекъ дп прецъл
де 100 де сарчинї, каре фаче 150 де сѣанци,
дши вор опрї 20 де сѣанци, саъ дп прецъл
фїеще-кърїа сарчинї дпї вор трїмїте ¹³/₁₀,
ши Domnilorсале вор ръмънеа ²/₁₀ де
сѣанци, саъ дъпъ сокотеала поастрѣ де рѣнд
10 кр. в., дп каре компетїцъ, вор фаче
пърташи, дъпъ кѣт саъ арътат маї сѣс съв
пѣнктѣ ал 2леа, пре съвколлектанци съ,
лъсѣнд ачелора дъпъ 110, прецъл а лор 10
ексемпларе, ши прецъл де 3 1/3 ексемпларе,
опрїндъшил шиє, дп каре дши вор скоате
келтзелїе експедиїеї маї днделъпгате.
Дпсъ ши ачи вїне съ фїѣ прїчепът Domni-
лор теї: нъта дела ачеле ексемпларе факъ
ачї жъртѣа ачаста, каре се трїмїт пре ла
съвколлектанци де прїн цїнѣтърї; дп прї-
вїнда съвскришилор дп капиталє, не цїнет
де регъла генералъ, адекъ дела ачєїа а-
щептѣ съ ми съ трїмїтъ де тот ексемпла-
рїл ³⁰/₂₂ де сѣанци.

Датъ-саъ дп Arad, дп 25. Дек. 1842.

Александрѣ Гавра.

Домъле Редактор!

Ничи одатъ нѣ ми а фост драг (прекъм
зпѣи овичнѣеск) а тѣ лѣзда къ лѣкрѣ стрѣин.
Де ачеѣа въ ши арѣт, къ зрѣтѣоареа пое-
zie че съ ши кѣптѣ фоарте фрѣмос аичѣ
ла поѣ, нѣ е лѣкратѣ de mine, декѣт зѣк къ
а кѣѣ ва фѣ, ш' о ва кѣпоаще сѣнгѣр. Плѣче-
реа дѣсъ че ам асѣпрѣѣ, тѣ дѣдемѣт а въ
дѣпѣртѣши ши пе Дв. къ дѣнса, фѣнд сѣ-
гѣр къ нѣнѣмаѣ Дле, чѣ ши ла алѣѣ поате
съ плакъ. Ал Дтале шѣл.

Пѣтар Х. Ioanide.

ДЕСНЪДЕЖДЕА ЗНѢИ NENOPOTIT.

Нѣдеждеа ми саѣ стѣнс тоатѣ,
Ши тѣ вѣптѣр, рѣтѣчѣт,
Кѣзтѣнд, кѣтѣпѣтѣтѣ соартѣ,
Каре тѣаѣ нѣпорочѣт.

Сѣ о 'нтрѣв, пе еа, де поате
Нѣдеждеа ам стрѣлѣчѣ,
Ши де поате дѣтрѣ тоате,
Іарѣш а тѣ фѣрѣчѣ.

Дар вѣртѣтеа теа слѣбѣще,
Ши 'nzadar, тѣ остѣнеск,
Нѣ'тѣ ажѣтѣ, ши грѣбѣще,
Кѣ нѣмѣнт сѣ тѣ 'нѣѣлеск.

Іатѣ дар, къ ши порокѣл
Ши нѣдеждеа тѣаѣ лѣпѣсѣт,
Аѣ сосѣт дар, ши сорокѣл,
Сѣ мор деснѣдеждѣт.

Аѣз лѣтеа, черѣнд тоарте,
Еѣ стрѣг ѣе, к' о ѣоѣеск,
Сѣ тѣ ѣа, сѣ скап де тоате,
Нѣ тѣаѣ почѣ сѣ пѣтѣмеск.

Пѣтѣмеск, фѣрѣ дѣрере,
Ши нѣ ам, дѣ гѣрѣ глас,
Мѣлѣ н'ам, кѣѣ а тѣаѣ чере,
Глас де тѣлѣт, нѣ тѣаѣ рѣмас.

Інѣма тѣ сѣ топѣще,
Вѣртѣтеа тѣ саѣ скѣртѣт,
Сѣтѣдѣреа дѣтѣ пѣтѣмѣще,
Нѣдеждеамѣ, сѣа денѣртѣт.

Ах! къ атар, мор дѣ сѣлѣ,
Ши н'ам мѣлѣ, кѣѣ сѣ чер,
Дѣла нѣмѣнѣ, н'аѣсѣнт мѣлѣ,
Декѣт дѣла 'налѣлѣ чер.

БИБЛОГРАФИЕ.

Патрѣа, патрѣотѣл ши патрѣотѣстѣл
de

Флорѣан Арон,

Профѣсор де історѣа ѣенѣралѣ дѣ колѣдѣѣл наѣѣо-
нал сѣ. Саѣа дѣн Бѣкѣрѣшѣ,

сѣ аѣлѣ де вѣпѣзаре ла лѣбрѣерѣа рѣтѣнеа-
скѣ а Длор Іосѣф Романѣв ши І. Попѣвичѣ.

— Екѣмпларѣ дѣн томѣл ал доѣлеа а
Ікоанѣѣ пѣтѣнтѣлѣзѣ де Домѣл про-
фѣсор І. Рѣс сосѣрѣ ши ла Браѣнов дѣ зѣ-
лѣлѣ ачѣстеа. Днѣѣ сѣѣскрѣиторѣ сѣ ѣнѣѣѣѣа-
скѣ а нѣтѣра преѣѣл де 1 фѣорѣн арѣ. ла
Редаѣѣѣа газѣтеѣ, де зпѣе дѣн тоатѣ врѣтеа
дѣшѣ пот прѣмѣ екѣмпларѣлѣ.

— Ла ачѣеаш Редаѣѣѣе се тѣаѣ аѣлѣ де-
пѣсе ши кѣтеѣа екѣмпларѣ дѣн Історѣа лѣѣ
Петрѣ Маѣор деспрѣ дѣчѣпѣтѣл Рѣмѣѣнѣлор
дѣ Дачѣа. Каре Рѣмѣнѣ еѣте ачѣла, карѣ
сѣ нѣ дѣрѣаскѣ а аѣеа пе Маѣор? Преѣѣл
нѣтѣаѣ 1 фѣорѣн.